

Анотація вибіркової дисципліни «Медіалінгвістичні технології»

Мета викладання навчальної дисципліни «Медіалінгвістичні технології» – надати майбутнім працівникам мас-медіа знання, спрямовані на викриття у ЗМК медіалінгвістичних технологій впливу на масову та індивідуальну свідомість та протидію маніпулятивним тактикам, що надзвичайно важливо на сучасному інформаційному етапі розвитку світового суспільства.

Завдання курсу «Медіалінгвістичні технології» – аналіз медіалінгвістичних технологій впливу на індивідуальну і масову свідомість у сучасних медіатекстах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати** достатній обсяг інформації для здійснення комплексного аналізу текстів ЗМК на міждисциплінарному рівні в лінгвістичному, психологічному, соціологічному і культурологічному аспектах; **вміти** аналізувати стратегії і тактики медіаманіпуляцій та застосовувати стратегії захисту від маніпулятивних тактик.

Набуті компетентності:

- здатність виокремлювати домінантні екстра- й інтралінгвальні параметри мас-медіа, що зумовлюють особливості функціонального ресурсу мови медіатекстів;
- здатність класифікувати різні види маніпулятивного впливу на масову / індивідуальну свідомість;
- здатність аналізувати стратегії і тактики медіаманіпуляцій;
- здатність вирізняти особливості застосування медіалінгвістичних технологій впливу в різних видах ЗМІ: пресі, радіо, телебаченні та Інтернеті;
- здатність аналізувати лінгвістичну складову техніки пропаганди і маніпуляції у ЗМІ;
- здатність виокремлювати засоби мовної агресії у медіатекстах;
- здатність застосовувати стратегії захисту від маніпулятивних тактик;
- здатність удосконалювати навички мовної діяльності, пов'язаної з роботою в ЗМІ.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Факультет систем та засобів масової комунікації
Кафедра видавничої справи та міжкультурної комунікації

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан факультету
систем і засобів масової комунікації
проф. Демченко В. Д.

_____ 2017 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

Медіалінгвістичні технології

Дніпро–2017

Медіалінгвістичні технології. Програма навчальної дисципліни. – ДНУ,
2017.

Розробник: Л. О. Губа, кандидат філологічних наук, доцент кафедри
видавничої справи та міжкультурної комунікації ДНУ ім. О. Гончара

Рецензенти: Н. В. Підмогильна доктор філологічних наук, професор кафедри
видавничої справи та міжкультурної комунікації ДНУ ім. О. Гончара;

Н.І. Іванова, філологічних наук, доцент кафедри видавничої справи та
міжкультурної комунікації ДНУ ім. О. Гончара.

Затверджено вченою радою факультету систем і засобів масової комунікації.

Протокол № 11 від « 22 » 06 2017 р.

© ДНУ ім. О. Гончара, 2017

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДІАЛІНГВІСТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ»

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4		<u>за вибором</u>	
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 061- магістр з журналістики	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 120		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2 самостійної роботи студента – 4, 3	Освітній ступінь: магістр	Лекції	
		18 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год.
		Лабораторні	
		- год.	год.
		Самостійна робота	
82 год.	30 год.		
У тому числі індивідуальні завдання: види, години			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 1/2

для заочної форми навчання – 1/5

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Медіалінгвістичні технології» – надати майбутнім працівникам мас-медіа знання, спрямовані на викриття у ЗМК медіалінгвістичних технологій впливу на масову та індивідуальну свідомість та протидію маніпулятивним тактикам, що надзвичайно важливо на сучасному інформаційному етапі розвитку світового суспільства.

Завдання курсу «Медіалінгвістичні технології» – аналіз медіалінгвістичних технологій впливу на індивідуальну і масову свідомість у сучасних медіатекстах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати** достатній обсяг інформації для здійснення комплексного аналізу текстів ЗМК на міждисциплінарному рівні в лінгвістичному, психологічному, соціологічному і культурологічному аспектах; **вміти** аналізувати стратегії і тактики медіаманіпуляцій та застосовувати стратегії захисту від маніпулятивних тактик.

Набуті компетентності:

- здатність визначати й характеризувати лінгвостилістичний потенціал мас-медійних текстів;
- здатність диференціювати медійні жанри з погляду їх мотивованості формою, метою, завданнями, учасниками медіа комунікації;
- здатність вирізняти особливості застосування медіалінгвістичних технологій впливу в різних видах ЗМІ: пресі, радіо, телебаченні та Інтернеті;
- здатність аналізувати лінгвістичну складову техніки пропаганди, маніпуляції, засоби інформаційної політики ті інформаційного менеджменту, зв'язків з громадськістю;
- здатність удосконалювати навички мовної діяльності, пов'язаної з роботою в ЗМК;
- володіти принципами фахового редагування медіатекстів із урахуванням загальнолітературної та стильової норми;
- удосконалення навичок мовної діяльності, пов'язаної з роботою в ЗМК.

2. Програма навчальної дисципліни Семестр 2

Змістовий модуль 1. Мова ЗМІ як найважливіший засіб впливу на суспільну свідомість.

Тема 1. Медіалінгвістичні технології у структурі медіалінгвістики.

Тема 2. Медіатекст як ключове поняття медіалінгвістики.

Тема 3. Лінгвістична складова у різних видах ЗМІ

Тема 4. Медіалінгвістичні технології впливу в різних функціонально-жанрових типах медіатекстах.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	ла	ін	с.р		л	п	ла	ін	с.р
го			б	д	.	о			б	д	.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Мова ЗМІ як найважливіший засіб впливу на суспільну свідомість.												
Тема 1. Медіалінгвістичні технології у структурі медіалінгвістики.	14	2	2			10	1	1				
Тема 2. Медіатекст як ключове поняття медіалінгвістики	30	6	4			20	13	1	2			10
Тема 3. Лінгвістична складова у різних видах ЗМІ.	32	6	6			20	13	1	2			10
Тема 4. Медіалінгвістичні технології впливу в різних функціонально-жанрових типах медіатекстах..	44	4	8			32	13	1	2			10
Разом за змістовим модулем 1	120	18	20			82	40	4	6			30
Усього годин	120	18	20			82	40	4	6			30
ІНДЗ							40	4	6			30
Усього годин	120	18	20			82	40	4	6			30

Завдання для самостійної роботи

1. Укладання термінологічного словника з курсу «Медіалінгвістичні технології».
2. Складання розгорнутого конспекту тем:
 - «Медіатекст з точки зору семіотики: складові аналізу»
 - «Текст ЗМІ з точки зору когнітивістики: складові аналізу»

«Текст ЗМІ у психолінгвістичному аспекті: складові аналізу»
«Лінгвопрагматичний аналіз медіатексту»
«Медіатекст у соціологічному аспекті: складові аналізу»
«Герменевтичний аналіз тексту ЗМІ»

3. Медіалінгвістичні особливості різних функціонально-жанрових типів медіатекстів: новини (аналіз статті за вибором студента)
4. Медіалінгвістичні особливості різних функціонально-жанрових типів медіатекстів : аналітика (аналіз статті за вибором студента)
5. Медіалінгвістичні особливості різних функціонально-жанрових типів медіатекстів : публіцистика (аналіз статті за вибором студента)
6. Медіалінгвістичні особливості різних функціонально-жанрових типів медіатекстів: реклама (аналіз статті за вибором студента)

Методи навчання

Лекції, практичні заняття, поточні консультації, індивідуальні заняття.

Методи контролю

Форми поточного контролю – відповіді на практичних заняттях, контроль виконання завдань із самостійної роботи. Форма підсумкового контролю - контрольна модульна робота, залік.

Рекомендована література

Базова

1. Лінгвістика впливу : [Монографія] / В.В. Різун, Н.Ф. Непийвода, В.М. Корнеєв. – К., 2005. – 148 с
2. Добросклонская Т. Г. Язык средств массовой информации: уч. пособие. – М.: КДУ, 2012.
3. Иссерс О.С. Речевое воздействие
4. Копнина Г.А. Речевое манипулирование. М., 2007.
5. Яцимірська М.Г. Прагматично-комунікативні особливості вербальної комунікації в Інтернеті / М.Г. Яцимірська // Пресознавчі студії : історія, теорія, методологія : [Зб. праць кафедри української преси і дослідницького центру історії західноукраїнської преси]. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – Вип. 8. – С. 245–246.

Допоміжна

1. Баранов А.Н. Лингвистическая экспертиза текста : теория и практика : [Учеб.пособие] / А.Н. Баранов. – М. : Флинта – Наука, 2007. – 592 с.
2. Басова Л.В. Оценочность как прагматическая составляющая публицистических текстов / Л.В. Басова // Язык и стиль современных средств массовой информации : [межвуз. сб. науч. тр. Всерос. конфер., посв. 80-летию проф. Н.С. Валгиной] / Отв. ред. Т.В. Маркелова. – М. : МГУП, 2007. – С. 18-22.

3. Бессарабова Н.Д. Политические метафоры в СМИ / Н.Д. Бессарабова / Язык СМИ и политика / Под ред. Г.Я. Солганик. – М. : Изд-во Моск. ун-та ; Фак-т журнал. МГУ им. М.В. Ломоносова, 2012. – С. 407-423.
4. Вольфсон И.В. Язык политики. Политика языка / И.Я. Вольфсон. – Саратов : Изд-во Саратовского ун-та, 2003. – 314 с.
5. Доценко Е.Л. Психология манипуляции: феномены, механизмы и защита. СПб., 2003.
6. Засурский Я.Н. СМИ как форма «общественного диалога» / Я.Н. Засурский // Язык современной публицистики : [Сб. ст.] / сост. Г.Я. Солганик. – М. : Наука, Флинта, 2005. – С. 8-19.
7. Кара-Мурза С.Г. Власть манипуляции. М., 2007.
8. Кормилицына М. А. Язык и власть – Саратов : Изд-во Саратовского ун-та, 2003. – 418 с.
9. Костомаров В.Г. Языковой вкус эпохи: Из наблюдений над речевой практикой масс-медиа. – СПб.: «Златоуст». 1999. 320с.
10. Кривоносов А.Д. PR-текст в системе публичных коммуникаций / А.Д.Кривоносов. – СПб. : Петербургское Востоковедение, 2002. – 288 с.
11. Купер И.Р. Гипертекст как форма коммуникации [Ел. ресурс] / И.Р. Купер / Режим доступа – www.nir.ru/sj/sj/sj1-2-00kuper.html.
12. Почепцов Г. Теорія комунікацій / Г. Почепцов. – К. : ВПЦ «Київський університет», 1999. – 308 с.
13. Сметанина С.И. Медиа-текст в системе культуры : динамические процессы в языке и стиле журналистики конца XX века / С.И. Сметанина. – СПб. : Изд-во Михайлова В.А., 2002. – 384 с.
14. Язык СМИ и политика / Под ред. Г.Я. Солганик. – М. : Изд-во Моск. ун-та ; Фак-т журнал. МГУ им. М.В. Ломоносова, 2012. – 952 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://osvita.mediasapiens.ua/mediaprosvita/mediaosvita/>
2. <http://ffl.msu.ru/publications/medialingvistika.pdf>
3. <http://gendocs.ru>
4. <http://liber.onu.edu.ua/opacunicode/index.php?...notices...>
5. <http://evartist.narod.ru/text12/03.htm>
6. <http://ModernLib.ru>
7. <http://genhis.philol.msu.ru>
8. <http://journ.msu.ru>
9. <http://mediascope.ru>
10. <http://livelib.ru/uchebnikfree.com/uchebniki-jurnalistika/zanyat>